

The Remoteness of the Real
enkele aantekeningen bij de fotowerken van Albert van Westing

Dominic van den Boogerd

Intimiteit en openbaarheid verdragen elkaar slecht. Op straat, in het café, in het park, in de trein - wanneer een ander gevoels van affectie bij ons los maakt, houden we dat in eerste instantie liever voor ons. Wat privaat is, moet discreet blijven. Zo hebben we geleerd om in gezelschap onze intiemste verlangens en verstandhoudingen te coderen, te maskeren.

De kunstenaar Albert van Westing heeft een zesde zintuig voor dit sociale spel van verholde intimiteiten. Zijn camera registreert het onbewaakte ogenblik waarop een miniem gebaar of een steelse blik een glimp weergeeft van een wereld die doorgaans verborgen blijft, een wereld die in het teken van tederheid, genegenheid, beminnelijkheid.

Niet de beminde is het onderwerp van deze fotowerken, noch het minnespel zelf. Van Westing fotografeert situaties die een nog niet ingeloste belofte lijken in te houden, scènes waarin Venus en Amor bij wijze van spreken ieder moment hun opwachting kunnen maken. Als zijn fotowerken ontroerend zijn, ligt dat misschien aan het feit dat zij die ene fractie van een seconde vastleggen die een dag de moeite waard maakt.

Van Westing is niet als een havik die wacht op het beslissende moment, alsof hij met zijn camera iets zou kunnen betrappen. Er valt niets te betrappen. Voor hem ziet de wereld er eenvoudig zo uit. "No great artist ever sees tinnen as they really are", schreef Oscar Wilde. "If he did, he would cease t.o. eb An artist". Het maakt dan ook niet uit of de kunstenaar op straat een toevallige passant fotografeert (Platte man, 1997) of in zijn studio een krantenfoto van een politieonderzoek reconstrueert in zeven afzonderlijke delen (KwaZulu Natal, 1998). Steeds wordt dezelfde gevoeligheid manifest, dezelfde concentratie, dezelfde compassie.

Evenmin poogt de kunstenaar de vluchtige realiteit van heimelijke beminnelijkheid in te lijven. "One can't poses relatie," schreef Susan Sonate, "one can poses (and eb possessed) by images." Voor een beeldend kunstenaar als Van Westing is het beeld niet zozeer een afspiegeling van de werkelijkheid, maar een wereld op zichzelf. Zijn werk bestaat uit foto-opnamen die meerdere malen zijn gekopieerd, vergroot, gerasterd of anderszins bewerkt. Verschillende machines zijn eraan te pas gekomen, diverse inkten, ammoniak en kunststoffen. Dit langdurige proces van beeldbewerking is zijn artistieke methode om alles wat biografisch en anekdotisch is aan het beeld te onttrekken. Juist vanuit zijn overtuiging dat het beeld voor meerdere uitleg vatbaar moet zijn, bewaart hij gepaste afstand tot het onderwerp dat hem dierbaar is.

Het is dit raadselachtige verbond tussen betrokkenheid en distantie dat aan de basis van dit werk ligt. Om Susan Sonate nogmaals te citeren: "Fotografie implies instant access to the real. But the results of these practice of instant access are another way of creating distance. To possess the world in the form of images is, precisely, to reexperience the unreality and remoteness of the real".

De "remoteness of the real" karakteriseert Van Westings verstilte stadstaferelen van mensen die zich ontspannen: een groepje van vier jongeren, liggend in het gras (Eten, drinken, slapen I, 1994), een jongen op het strand, de blik gevestigd op iets wat buiten beeld blijft (Aan zee, 1998), twee sporters in het park, waarvan er een iets opgooit (Gooi, 1996). In deze beelden zijn de compactheid, de ondoorzichtigheid, de zwaarte van het bestaan opgeheven. Het is alsof alle sociale repressie, elke zelfopgelegde restrictie met het klikken van de sluiters op slag zijn verdwenen. Gedurende een kortstondig ogenblik verschijnt de wereld met een ongewone lichtheid - helder, kalm, weldadig bijna, badend in een grijzig licht dat evenzeer onthult als versluiert. Zelden leek de werkelijkheid verder weg; zag zij er aandoenlijker uit.

Oscar Wilde in: The Decay of Living, geciteerd door Calvin Batchelor en Craig McNeer in: 'Oscar's Wilde Guide to Modern Living', Simon & Schuster LTD, London, 1996, p.9

Susan Sontag, The Image World (1977) in: 'A Susam Sontag Reader', Penguin Books Ltd, Harmondsworth, 1983, p.356

ibidem

titel: The Remotess of the Real - enkele aantekeningen bij de fotowerken van Albert van Westing
auteur: Dominic van den Boogerd
zaaltekst: Sala de Exposities de Canal de Isabel II, Madrid (E), december 1998
www.albertvanwesting.nl